

præcincti se: deinde misit aquam in pelvum, & cepit lavare pedes discipulorum. Ubi quinque notat Cardinalis Hugo, quæ ante Eucharistiæ sumptionem facere debemus. Primo Debemus surgere a cæna, id est, relinquere immoderata comentalium consortia, & sollicitam nimis aut voluptuosam nutritionem corporis; caro enim delicate saginata petulcit & rebellat contra spiritum; hinc ait Apostolus: *Non potestis mensæ Domini participare esse, & mensæ demoniorum.* Secundo Debemus deponere vestimenta, id est, exuere veterem hominem, deponere habitus, & consuetudines pravæ, acque coram oculis proximi comparere tanquam exuti a pompa & vanitate sæculi, cum contemptu omnium, quæ externa sunt, & animum non concernunt. Tertio Debemus nos præcingere linteo, id est, edomare internas passionnes vitiosas per contrariam virtutum exercitium: opprimi debet superbia per humilitatem, libido per castimoniam, ira per mansuetudinem, & sic de cæteris. Quarto Debemus mittere aquam in pelvum, id est commissa peccata etiam exteriori plorata & lacrymis expiare. &c. Quinto Debemus lavare pedes discipulorum, id est, etiam eorum, qui nobis subditi, aut curæ nostræ commissi sunt, delicta castigare, licentiam morum refrœnare, verbo, & exemplo ad virtutis semitam adducere. &c. Vide Sermonem puncto 152.

Ad normam Agni Paschalis preparatiofacienda ad Sacram Communionem.

2. Fecit cenam magnam. Luc. 6. In Libro Exodi Dominus Deus instruxit Moysen & Aaron, acque per hos totum populum Judaicum, quomodo, & quibus ritibus Agnum Paschalem ante transfigurationem ex Aegypto, & postea in ejus memoriam immolare & comedere deberent. Per Agnum Paschalem intelligitur Agnus Divinus in Sanctissimo Communionis Sacramento: Videamus quomodo ritus illi a Deo præscripti ad nostram instructionem cedere possint: 1. Agnus comparari debebat decima die mensis, id est, quatuor diebus ante immolationem aut transfigurationem, quo tempore indagari in Agnum debebat, an non sit maculosus aut defæctuosus. Parem in modum Christianus ante Sacram Communionem sollicitè præcavere debet, ne suis maculis ac defæctibus Agnum Divinum commaculet; proinde in conscientiam suam in-

dager, penitentiam agat, & lacrymis peccatorum maculas abluat. &c. 2. Ad Agni balatum parare se, tanquam ad urbem vocem, debebant, ad exitum, ad immolationem, ad esum. Parem in modum Christianus Communicans, dum in ipsa sumptione Christum in cor recipit, ad ejus monita, & inspirationes diligenter attendat, atque obedientiam spondeat. Patriarcha Jacob edificaturus altare, convocat totam familiam domus: Ita pius communicans omnes sensus tam externos, quam internos in obsequium Christi convocare, atque memoriz, intellectu, & voluntati suæ, item oculis, auribus, lingua, cunctisque sensibus piæ leges, ad emendationem vitæ, & Dei gloriam præscribere debet; tertio hunc Agnum Paschalem continuo intueri, & ante oculos habere debebant, ut ejus aspectu occasionem haberent solloquendi de mirabili sua redemptione ex servitute Aegyptiaca. Parem in modum pius Communicans post communionem Agnum Divinum nunquam ex oculis, nunquam ex animo sibi elabi permittat, ejus Beneficia, præsertim redemptionis ex servitute dæmonis per penitentiam semper memoria tenet, pia proposita sibi concepta renovet, & ante omnia festè transmigrationem ex hac vita mortali ad beatam patriam sibi exoret. &c. Vide Corn. a Lap. in Exod. 12. v. 3.

Injuria Deo Eucharistico illata compensanda a fidelibus.

3. Et cœperunt simul omnes excusare. Luc. 6. Hæ excusationes erant enormes injuriæ & contemptus cœnæ, ad quam erant amici invitati, ita, ut merito indignatus Dominus loco illerum pauperes, debiles, & claudos vocari jussisset, illique inurbanis juraverit, quod nemo illorum cœnam suam sit gustaturus? O Christiani quid terribile debeo vobis narrare? Injuriæ & contemptus, quibus hodie dum Christus Dominus in SS. Eucharistiæ cœna vilipenditur, sunt longe enormiores. Obiustepete I. 1. Christus in SS. Pane Eucharistico inhonoratur ab impiis Judæis, qui damnabile odium contra hoc Sacramentum gerentes, illud pugionibus, igne, & spiritus pestiferi sunt, prout constat ex tragicis historicis Deggeendorffii in Bavaria, Passavii, Budorgi, & plurimalis locis. Vide Gintheri Cor JESU, Confid. 26. n. 4. &c.) 2. Christus in Eucharistiâ crudelissime injuriatur a Magis & Sacerdotibus qui

qui hoc SS. Sacramentum sæpe in suis conventiculis pedibus conculcarunt, in sinum, & rogos prosterunt, aut pecudibus devorandum dederunt. (Vide Fridericum Formerum de Pass. Dom. conc. 36.) tertio Christus in SS. Eucharistiâ Sacramento injuriosissime habetur ab hæreticis, qui illud in fornaces, in cloacas, quis non exhorretat? impiissime prosterunt. (Vide Gintherum ubi supra. Item Laurium Surium in Commentario Histor. &c.) 4. Christus in SS. Sacramento sceleratissime injuriatur ab impiis Christianis sacrilege illud devorantibus: Sanctus VVictorius apprensus S. Herluce Virgini ostendit illi Christum, prout populo a Pilato fuit exhibitus, crudelissime vulneratum, etique edixit, sic Dei Filium hodie dum pessime tractari ab indigne communicantibus. (Vide Calend. perpetuum 8. Aprilis. Item rit. Eucharistiæ.) Quid nobis per has injurias inculcatur? Id certe, ut Dominum in SS. Sacramento tanto majore reverentia, amore, & adoratione complecti, & damnabiles impiorum injurias compensare studeamus.

Dominica III. post Pentecosten.

Peccator penitens Misericordiam Dei exultat.

1. Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quæ perierat. Luc. 15. Quid est Divinissime Pastor, quod tibi potius, quam ovicula inventa gratulari cupis? quis plus recuperavit, quis felicior fuit, tu an ovicula? nempe ita amat oviculam, ut illius felicitatem suam putet; hinc ait Sanctus Gregorius: *Non dicit congratulamini inventæ ovi, sed mihi, quia ejus gaudium est vita nostra.* (Vide Barz. serm. 10. n. 2. &c.) Certe sancti Angeli ut innocentes animæ, si invidia ardere possent, arderent adversus penitentes peccatores, quia, sere dixerim, plus amantur a Deo, quam ipsa. Quæ autem causa hujus amoris & æstimationis majoris? Audite! Christus Dominus semper amice cum peccatoribus conversatus est, illis mille beneficia in infirmitatibus contulit, Joanni innocenti Petrum penitentem in primatu Ecclesiæ prætulit. Cur? 1. quia peccator penitens magnificat Christum Redemptorem, & opus Redemptionis. (Vide Raphael Bonherba Discursus in die Cinerum n. 6. & 7.) 2. Aug. Deo gloriam ex eo, quod majus erit gaudium in celo super peccatore peni-

te, quam super nonaginta novem justos. (Bonherba Ibid. num. 8.) 3. Quia Deus non esse pene beatus sine mysterio Incarnationis: Incarnationem autem debet peccatori penitenti, juxta illud: quod propter nos homines & propter nostram salutem descendit de calis. 4. quia peccator exultat iustitiam Dei, Liberalitatem, Providentiam, & præcipue Misericordiam Dei. Vide Bonherba l. c. n. 3. 9. 10. &c.

Dei Filius contestatur suam Misericordiam erga peccatores.

2. Erant appropinquantes ad JESUM publicani & peccatores. Luc. 15. Regum quidam misit filium suum in externas regiones, ubi ille pulcherrimæ Virgini nupsit, dein quatuor nuntios misit per integrum regnum, subditis nuntiaturis, se revocare, & condonare rigorem Patris? certi essent, & paternæ benigne habitum, & paternæ affectu complexurum. Hæc declaratione omnes subditorum animos ad se traxit. Quis est rigorosus ille Rex? Est Deus Pater, qui cum Angelis, cum protoparentibus, aliisque peccatoribus austera iustitia processit. Filius autem humanæ naturæ nubens, per orbem terrarum nuntios mittens, invitavit peccatores, ut ad se venirent. Hi nuntii sunt quatuor Sancti Evangelistæ. 1. S. Mattheus, denuncians: *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis.* 2. Sanctus Lucas, enarrans, quomodo Christus Dominus adulteram abolverit, & contra furorem accusantium defenderit. 3. S. Marcus inducens Christum cum paralitico loquentem: *Fili, venimur tibi peccata tua.* 4. Sanctus Joannes declarans: *Translati sumus de morte ad vitam.* Hi quatuor nuntii peccatores magno cum solatio certos reddunt de Misericordia Dei. Vide Pistorium hac Dom. ad finem. &c.

Deus Misericors peccatorem triplici benignitate vocat.

3. Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam. Luc. 15. Rex David ad compescendum rebellem filium Absalon misit armatum exercitum, sed quia Pater simul erat, non poterat celare amorem; rogans Duces, & milites, ut Absalonem filio parcerent, eumque vivum & incolumem servarent, Dominus Deus ex Justitiæ Zelo irascitur quidem peccatori, verum

tas. 3. remedium est, ut iracundi, si fieri potest, ipsimet invicem colloquantur, & arbitros, seu mediatores, qui saepe incendiarii sunt, & ignem magis inflamment, non admittant: si ipsi colloquantur, saepe intelligent, injuriam aut malo animo non esse datam, aut pure consistere in verbis male intellectis. 4. Remedium tria est, si iracundi sulurones non audiant, qui saepe ex malicia aut invidia malum augent, & garrientes in utraque partem, utram contra alteram exasperant. Julius Cæsar omnes conjuratorum epistolas simul exussit: quod factum laudans Seneca ait: Gratissimum putavit genus venæ, necesse, quod quisque peccasset. &c. Vide Corin. a Lap. Jac. 1. v. 19. Item ad Ephes. 4. v. 26. & v. 31.

De perfectione Christiani erga Deum, proximum, & seipsum.

3. Nisi abundaverit justitia vestra plus quam scribarum & Phariseorum non intrabitis in regnum celorum. Matthæi. Scribæ & Pharisei erant elati superbia homines, qui oculis intuentium servientes, fuperciliose virtutes suas jactabant, de cetero vero erant hypocritæ, ad extra columbæ, ad intra corvi. Dominus Deus in hodierno Evangelio requirit, ut incomparabiliter major sit justitia, seu perfectio Christiana, alias certo regnum celorum non assecutur. In quo ergo consistit justitia Christiana? Respondeo, plenitudo justitiæ habet tres partes, nam ternario numero perfectio completur, & ideo Christianus justitiam habere non potest, nisi justus in se, justus cum proximo, & justus erga Deum. Audiamus, quomodo! 1. Homo Christianus debet esse justus in se, id est, debet abundare illis virtutibus, quæ in seipso completur, uti sunt Veritas, Mortificatio, Mansuetudo, Puritas, Obedientia, Humilitas, Patientia, & alia &c. 2. Homo Christianus debet esse justus cum proximo, id est, ut ipsam zudem instruat, ad bonum instiget, a malo retrahat, in necessitate illi succurrat, fidem servet, & quæ sunt similia: quod illi fidelitate, & caritate tua abutatur, edoctus non discat, monitus non respiciat, ille quidem malitia sua penas dabit, tu vero propter conatum tuum merito coram Deo non carebis. 3. Homo Christianus debet esse justus coram Deo, id est, ad Deum tanquam finem ultimum per virtutis exercitia tendere, illum in fide, spe, & caritate adorare, præcepta il-

lius tam sancte observare, ut malit morti, quam Deum offendere. O quanto pramio corombitur in calis hæc perfectio! &c. Vide P. Segneri Manna an. 6. Aprilis.

Dominica VI. post Pentecosten.

Ad panem lucrandum necessaria est oratio, cooperatio, & mortificatio.

Manuaverunt, & saturati sunt. Marc. 8. 1. Ne animo cadas propter triduanam inediam, fidels popule, neque recedas a sequela Christi: manum Dei tecum habes, quæ implet omne animal benedictione! En septem panibus mirabiliter multiplicatis saturata sunt quatuor esurientium millia! Ne diffidas, mi Christiane, eadem est Providissima Dei sollicitudo tui, quæ fuit famenti populi paratus esse te, quem creavit, etiam conservare & nutrire, dummodo ex parte tu non deficias. Quid ergo agam, ut pane quotidiano non caream? Tria sunt ad hoc tibi necessaria: Oratio, cooperatio, & mortificatio. Audiamus quomodo hoc intelligendum. 1. Necessaria tibi est Oratio, invoca, & instanter roga Deum, quia omnia bona a Deo procedunt, & viribus tuis pro lucrando pane tibi ipsi non sufficis; considera, quam patere te hæcenus Deus sustentavit, & quam mirabilis sit ejus Providentia in nutriendo humano genere (Vide Tit. Providentia Dei) ad hunc Benignissimum Dominum nunquam desine elevare manus, & clamare: Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. 2. Necessaria tibi est Cooperatio, Deus inertium & pigritantium curam non habet, sed vult, ut hominibus manuum Providentiæ suæ cooperetur (Vide Nutrimtum hominis, labor hominis) 3. Necessaria tibi est Mortificatio, id est, discreta frugalitas, & abstinentia a deliciis. Quid prodest Patrifamilias in calum clamare pro pane, dum interim lautitias, conviviis, & ebrietatibus vacat, familiam in esu & potu, & splendidis vestibus supra statum sustentat, atque immoderatas recreationes plus quam laborem domesticum amat, coarctet se parsimonia, atque nonnunquam amore Divini Nutritii bolum delicationem sibi subducatur, & pauperibus porrigat. (Vide Tit. Mortificatio.) Id si fecerit pie orans, labore cooperans, & disere se mortificans, pane nunquam carebit. (Vide Tit. Mortificatio.)

Car Dominus Deus famem & penuriam mittit.

2. Unde istos quis poterit hic saturare panibus in solitudine? Marc. 8. Tanta est Dei Providentia & Potentia, ut ex solitudine agrum fertilissimum & vicissim ex agro fertilissimo sterilem solitudinem facere possit! Primum illud videmus in hodierno Evangelio, ubi Christus Dominus famentem populum mirabiliter pavit. Alterum ad uno vel alio anno, proh dolor, experimur, ubi Dominus Deus liberalem manum suam a nobis retrahit, & regionem ac viciniam nostram jejune pascit. Deficiunt tam homini quam pecudi vitæ subsidia, nonnisi caro valde pretio comparanda. Quæ autem causa, quod Dominus Deus famem, & inediam interdum mittat? Videtur esse operæ pretium, ut in causas indagemus! Deus nonnunquam parcus est in subministrando victu, & annonæ, ait Novarinus, 1. Ut homines intra Modestæ limites continent; faginatuz enim venter plus, quam jejunis pectus: Exemplum habemus inter Ægyptum, & regionem Chanaan: in Ægypto Sara Abraham uxore periculum habuit, ne violaretur; quia Ægypti divitiis & rerum affluxu abundabant: In Chanaan autem procul erat a tali periculo; quia Chanaan tunc egestate, & inedia affligebatur. 2. Deus famem & inopiam mittit, ut contriti ad penitentiam recurramus: sic Filius prodigus ad Patrem reversus est propter esuriam, & egestatem. 3. Ut corda nostra a mundi voluptatibus avertat, exemplo Josephi Ægypti, qui tempore caritatis & inopie filium non genuit, sed postea, cum abundantia crevit. 4. Denique Deus sterilitatem, & famem mittit, ut ejus Misericordiam humiliter imploremus: Apud Discipulos in Emmaus Christus se finxit longius ire, non quod cogitaret abire, sed quia voluit audire illud: Mane nobiscum Domine! (Vide Barziam Ser. 65. n. 19. & seq.) Clamemus uno corde, & ore in calum: Mane nobiscum Domine, & nolite nobis paternam manum subtrahere. &c.

Misericordia pauperi exhibenda est corde, ore, & opere.

3. Misereor super turbam. Marc. 8. Divinus Mundi Redemptor, sicut in mundo conversatus, in omni virtutum ge-

nerie nos instruxit; ita in hodierno Evangelio speciatim Caritatem proximi, & misericordiam nos edocuit, quam famenti populo tripliciter, videlicet corde, ore, & opere exhibuit. Notate! Corde, ore, & opere! Videmus, quomodo Christi exemplum imitari, & miseris succurrere debeamus. 1. Christus misericordiam exhibuit populo Corde, inquit: Misereor super turbam. Patrem in modum proximo in afflictione, in agritudine, in paupertate compari, & si facultas nobis non sit, aliorum commiserationem excitare, ac opem implorare debemus. O quam multi sunt duro corde, ita, ut canis ægroti magis, quam hominis afflictii commiseratione tangantur, &c. 2. Christus misericordiam exhibuit populo Ore, dicens: Ecce jam triduo fastinent me, nec habent, quod manducant. Patrem in modum miseris solari, ad patientiam, & confidentiam in Deum exhortari debemus. Quid autem sit? O quam multi divites, ore & lingua persequuntur pauperes, illos auxilio & solatio indignos reputant; tanquam homines nauci, qui sua inertia, & otio sibi hanc miseriam confectivissent. 3. Christus Misericordiam exhibuit populo Manu: Accipiens septem panes dabat discipulis suis. Patrem in modum, non solum affectu & verbo, sed etiam opere miseris succurrere, atque esurientes pascere, sitientibus potum dare, nudos vestire debemus. O quam multi sunt faxei, & ferrei, qui obsolescentes calceos, & vestes libentius a muribus & tinea corrodunt, quam pauperi porrigi permittunt. Quid dicent infelices Divino Judici exprobranti: Esurivi & non dedistis mihi manducare, sitivi & non dedistis mihi bibere, nudus eram, & non cooperastis me! &c. Vide Tit. Caritas proximi, Misericordia, Eleemosyna, &c.

Dominica VII. post Pentecosten.

Falsi Prophetæ sunt mundas, caro & sanguis.

1. Attendite a falsis Prophetis. Matt. 7. Nihil est tam sanctum, quod non simulatione corrumpitur: Virtus transformant se in virtutes, avaritia vocatur providentia, prodigalitas laudatur ut liberalitas; Patrem in modum Pseudo-Prophetæ induunt Prophetas a Deo missos, & hieititi vaticinantur, quæ ad Dei gloriam, & animarum salutem eorum: ita illi homines deceptionibus circum-

